

לקט דברי חיזוק ל'ימי בין המצרים' להיות

מעשרה הראשונים המשכימין לבית הכנסת

מתוך ספר "ומשחרי ימצאונני"

ימי בין המצרים - תהא שנת עשרה הראשונים

מהדורה חדשה ומתוקנת לזכוי הרבים - תהא שנת עשרה ותיקין
לרגל הוצאת הספר בקרוב, בס"ד

בגודל החיוב להרבות בכבוד השכינה בימים אלו,
ובכללו להיות מ"עשרה הראשונים" בבית הכנסת

כתב השלי"ה הקדוש (מסכת תענית פרק תורה אור) : מדברי נביאים וכתובים ומדברי רבותינו ז"ל בתלמוד ובמדרשים ובזוהר, נתבאר גודל החיוב המוטל להתאבל על חרבן בית המקדש ועל הגלות. וטעם הענין הוא **מפני כבוד השכינה**, כי מפני חטאינו גלינו מארצנו, וכביכול השכינה בגלות, והשפחה תירש גבירתה, וגבר האויב מצד הק' ס"א, וכבוד בית ה' נשרף ואין עולה ואין זבח, ופסקה הנבואה ורוח הקודש, ורוח טומאה נתפשטה, ועם ה' אומה הישראלית נתנו לדבר ולחרב ולרעב ולשבי ולבזה, ועד היום הם בין האומות ככבשה בין הזאבים בחרפה ובבוז, **וכל זה הוא חילול השם**, עכ"ל.

- ב -

ובספר 'לקט רשימות' (עמ' ס"ו) הובא, **דהמשגיח הגה"צ רבי נתן וויכטפוגל זצ"ל** היה מעורר, **דבכדי להיות משתתף בצער השכינה צריך שיהיה שייכות לשכינה, ולכן בימים אלו ימי בין המצרים, ראוי להרבות במעשים המגדילים כבוד השכינה.**

וכתב בספר 'שיח יצחק' (להגאון רבי אליהו מני זצ"ל, רבה של העיר חברון) וז"ל: **מכלל כבוד השכינה להשתדל להיות מעשרה ראשונים לקבל פני שכינה, כי כל בי עשרה שכינה קדמא ואתיא (ברכות ו, א), ואינו כבוד לשכינה להיות ממתנת, עכ"ל.**

וע"כ נראה, דבימים אלו ימי בין המצרים, ראוי להשתדל ביותר להשכים מעשרה הראשונים לבתי כנסיות ולבתי מדרשות, כדי להרבות בכבוד השכינה. ובפרט שהם קרויים "מקדש מעט" (עיין יחזקאל יא, טז ומגילה כט, א) א"כ בזה שמקדים לבא, מראה על שייכותו לשכינה, ולבית המקדש הגדול שיבנה במהרה.

דברי ספר "שער המלך" שעורר ע"כ במפורש

הנה ירמיהו הנביא, התנבא על יהודה וירושלים (ירמיהו א, יא) "ויחי דבר ה' אלי לאמר מה אתה רואה ירמיהו ואמר מקל שקד אני ראה", וכתב רש"י (קהלת יב, ו ב"ד"ה וינאץ) בשם המד"ר (איכה פ' כג): מה סימנו של שקד זה, משעת חניטתו עד גמר בישולו עשרים ואחד יום, כך מ"י? בתמוז שבו הבקעה העיר עד לתשעה באב שבו נשרף הבית, כ"א יום.

ובספר שער המלך (ח"ב שער ג' פ"א) להגה"ק רבי מרדכי אבדק"ק ווילקאטש זצ"ל^א, אחר שהאריך לבאר דרשת חז"ל בזה, כתב דיש להזהר בימים אלו, להיות מה"עשרה הראשונים בבית הכנסת. וז"ל: **יאמר האדם בלבו שזמן חנינתו אלו עשרים ואחד יום, ויזכור הפרי שהוא מן השקדים, השוקדים על דלתי בתי כנסיות ובתי מדרשות לבכות על חטאיו שחטא מראשית השנה, וכל איש ואיש יזרז את עצמו שיהיה מן העשרה הראשונים בבקר ובערב בבית הכנסת.**

ועוד הוסיף שם וז"ל: צריכין באלו הימים להיות מן השקדים השוקדים לבתי כנסיות שהמה מקדש מעט, ולבכות על חורבן בתי מקדשות, זה הוא שקדים המרים, כי המר שדי לנו בעונותינו הרבים, עכ"ד עיי"ש.

עשרה הראשונים מקרבין הגאולה

ונראה עוד לבאר הטעם שיש להזהר בימים אלו להיות מעשרה הראשונים, לפי מש"כ בספר 'מנורת המאור' הקדמון לר"י אלנקאווה (חופת אליהו רבה עמוד תע"ד), וז"ל: ארבעה קנינים נקראו בעולם, תורה, שמים וארץ, וישראל ובית המקדש וכו', ואף בעשרה יראי שמים שמשכימין לבית הכנסת נקראו קנין, שנא' (תהלים עד, ב) "זכור עדתך קנית קדם"י. ולא עוד אלא שבזכותן נגאלין ישראל, ומחזיר הקב"ה שכינתו לציון, שנא' (שם) "הר ציון זה שכנת בוי", עכ"ל.

^א מגדולי חכמי פולין לפני למעלה מ-200 ש' (ספר זה י"ל לראשונה בזאלקווא תקל"ד, ונדפ"ח בירושלים תשנ"ז).

^ב ומקורו מ"פרקא דרבינו הקדוש" המיוחס לר"י הנשיא.

^ג י"ל קצת הטעם דנקראים "קנין", לפי מש"כ בספר "מרכבת המשנה" לר"י אלאשקר על אבות (פ"ו משנה טו), וז"ל: הנה מה שנקראו ישראל "קנין", הוא הטעם שיצאו מגדר הטבעי וכו', ועוד שהיתה שכינה דבקה בהם, מה שאין כן לשום אומה, וכמו שאז"ל (ע"י בראשית רבה צד, ו) על פסוק "אנכי ארד עמך מצריימה" (בראשית מו, ד), ותבשרו ג"כ בשכר הנצח, וכו'.

- ג -

בזכות המשכימין לבית הכנסת, מלמד הקב"ה זכות על ישראל

בתנא דבי אליהו איתא: בכל יום ויום מדת הדין מתגברת ועומדת לפני הקב"ה ואומרת לפניו, רבשי"ע כתבת בתורתך "ולא תשבעו בשמי לשקר" (ויקרא יט, יב) וישראל משכימין לשווקים ונשבעים לשקר וכו', שמא יש לפניך משוא פנים. אבל הקב"ה מדבר טוב על ישראל ואומר אל מדת הדין, **ישראל משכימים לבתי כנסיות ולבתי מדרשות וכו', והאיך אתה אומר שיש לפני משוא פנים**¹.

(תנא דבי אליהו זוטא פרק כב)

עוד איתא שם, דאליהו הנביא התפלל: רבונו של עולם ראה נא בעוניינו וריבה ריבנו, ויעלה עלבוננו לפניך מה שנעשה לנו בכל שעה ושעה וכו', **זכור כמה זקנים וזקנות שיש בהן בישראל שמשכימין ומעריבין לבתי כנסיות ולבתי מדרשות, ומחמדין ומתאוין ומצפיין לישועתך בכל יום תמיד**.

(שם, רבה פרק יט)

החיזוק בתקופה זו במעלת 'עשרה הראשונים' מקרב הגאולה

בתקופה האחרונה זכינו להיכנס להאדמו"ר הגה"צ רבי **דוד אבוחצירא** שליט"א, ואחר שראה את ענין הספר, ואת חידושי זקנו הגה"ק רבי יעקב אבוחצירא זצ"ל בענין זה. אמר: **אבותי הקדושים מימהם לא קדמם אדם בבית הכנסת**, הקב"ה נתן בלבכם לחזק את הציבור במעלת עשרה הראשונים, אשר לא רבים נזהרו לקיימה עד כעת. ובאמת בעיקבתא דמשיחא אנו רואים שיש חיזוק בעוד ענינים שלא נזהרו לקיימם עד כעת, כגון נושא ענין עניית אמן. **כי ע"י שעם ישראל יהדרו בקיום של כל מצוה ומצוה כראוי, זה יקרב את הגאולה!**

הלכות 'קריאת התורה' הנוגעים למעלת 'עשרה הראשונים'

לרגל סיום לימוד הלכות 'קריאת התורה' בימים אלו ב'דף היומי בהלכה'

אין פוחתין מקריאת י' פסוקים - כנגד 'עשרה הראשונים', לשבחם ולפארם!

בגמרא מגילה (כא, ב) איתא: הני עשרה [פסוקים] כנגד מי, א"ר יהושע בן לוי כנגד עשרה בטלנין שבבית הכנסת, עכ"ל. והנה ריב"ל הוא גם בעל המימרא של עשרה הראשונים בגמ' בברכות (מו, ב). ונראה דאזיל לשיטתו, ובא בזה לרומם את מעלת 'עשרה בטלנין' שהם עשרה הראשונים, באומרו שהטעם דאין פוחתין מעשרה פסוקים בבית הכנסת, הוא כנגד עשרה בטלנין שבבית הכנסת, עי"ש.

והוא אמרו ליעקב ונאכי אעלך גם עלה אעלך (שם), רמז שיעלה אותו ממצרים ויתחבר עם נפשות האבות, עכ"ל. ולכן עשרה הראשונים, ע"י שיוצרים את השראת השכינה, זוכים לדביקות מיוחדת בהקב"ה וכדכתיב (משלי ח, לה) "כי מוצאי מצא חיים ויפק רצון מה", ונקראים בתואר "קנין" לה, וכיון שגרמו להשראת השכינה, בזכותן נגאלין ישראל.

¹ נראה בבאור דברי חז"ל בזה, לפמשי"כ בספר עין אליהו על אגדות השי"ס (ברכות ח, א) להגאון רבי אליהו שיק זצ"ל, בבאור דברי הגמ' בברכות (שם) דאמר רבי יהושע בן לוי לבניו "קדימו וחשיכו כי היכי דתוריקו חיי". דהטעם דהמקדימים לבא לביהכ"נ זוכים לאריכות ימים אף בחו"ל, דמכיון שהם באים לפני זמן התפילה להיות מעשרה הראשונים, אי"כ הם עושים לפני משורת הדין, ולכן מדה כנגד מדה הקב"ה נושא להם פנים, עכ"ד עי"ש.

- ד -

שוב מצאתי בר"י מלוניל שם (על הר"י"ף - יב, א), שכתב וז"ל: כנגד עשרה בטלנין של בית הכנסת, שאין להם עסק אחר והן מתפרנסין משל צבור כדי שיהו מזומנין שחרית וערבית לבית הכנסת כדי שלא יכעס הקדוש ברוך הוא כשאינו מוצא שם עשרה כדאמרינן במסכת ברכות (ו' ע"ב) **ולכבוד אותן חסידים, ושיהיו הצבור זריזין בזו המצוה, אנו עושין להם זכר בכל יום אסיפה וכינופיא, עכ"ל.**

עליית שישי, למי שבא ראשון לבית הכנסת

בזה"ק פ' שלח (קסד, ב): מאן דסליק לס"ת למקרי איצטריך צדיק, מאן אקרי צדיק מכולהו? שתיתאה דסליק מאינון שבעה, ר"ש לא הוה סליק כל יומי אלא שתיתאה, עי"ש. וכתב בס' 'עץ חיים' (ח"א דקל"ח ד"ה נהגו) שמטעם זה נהגו בק"ק תימן **לתת עליית שישי לקטן** דאיהו צדיק דמוחזק שלא ראה קרי דאיהו רומז ליוסף הצדיק עכ"ל. וע"ע שו"ת 'חתם סופר' ח"א (או"ח סימן סו), וז"ל: ובעלי חן חלקו ז' קרואים: אברהם יצחק ויעקב משה אהרן **יוסף** דוד. ומשום הכי אמרו ששי הוא מעולה ומובחר שבקרואים כמ"ש מג"א סי' רפ"ב סק"ט, עכ"ל.

ולפי"ז לכאורה בכל קהילות ישראל, יתכן שהיה ראוי **לתת עליית שישי למי שהשכים ראשון לביהכ"נ באותו היום, שהוא במדרגת 'צדיק'**. וכפי שכתב הזוהר עצמו בפרשת תרומה (קלא, א),: האדם הראשון שנמצא בבית הכנסת [ומאריך בבית הכנסת], **אשרי חלקו שהוא עומד בדרגת צדיק ביחד עם השכינה**, עכ"ל. וגם בק"ק תימן הנהגים מטעם זה לתת עליית שישי לקטן היודע לקרות בתורה, מ"מ כשאין קטן בביהכ"נ, לכאורה יש עדיפות לתת עלייה זו למי שהשכים ראשון באותו יום לביהכ"נ.

קורא יקר! הנצח את יקירך!

ליקוט נפלא זה הנמצא לפניך הינו מתוך ספר "ומשחרי ימצאונני" כל-בו במעלת **'עשרה הראשונים' המשכימיני לביהכ"נ [ב' כרכים]**. אשר בימים אלו נמצא בשלבי עימוד סופיים, ועומד לצאת לאור בקרוב בס"ד. והיות ולפי הידוע, לא נתחבר בענין זה שום חיבור מימות בריאת העולם. לכן טרחנו רבות בעמל ויזע רב ובדמים מרובים [תנתי משמע] במשך 10 שנים! בליקוט ובירור הדברים, מגדולי חכמי ישראל בכל הדורות, ומגדולי ישראל שליט"א. עדי זכינו לערכו ב'עשרה שערים': בהלכה, בגמרא, באגדה, ובמסור וכו'. לתועלת הרבים. ולסיימו בשלהי שנת השמיטה תשע"ה ובהוראת גדולי רבותינו שליט"א, הוספנו בשנה זו תשע"ו, בני ובהדר הספר. ובעריכת 'מפתחות ענינים מפורטות' לבי כרכיו - לתועלת המעיינים.

וכעת שהגענו סוף סוף בס"ד לשלב ההדפסה של ספר זה, **אשר עלות הוצאתו מסתכמת בעשרות אלפי ₪**. ניתנת בזאת האפשרות לבקשת רבים, להיות משרי אלפים, שרי מאות או שרי עשרות. ולהעשות שותפים בהוצאת ב' כרכי ספר יחודי זה, אשר נוגע לכל יהודי באשר הוא, ובע"ה יכנס לכל בתי הכנסת.

כל הקודם זוכה - אפשרויות הנצחה מגוונות

מערכת "ומשחרי ימצאונני" הלל 31 עיה"ת אלעד

טל': 054-8452645 או 03-9335108 דוא"ל: 9335108@okmail.co.il

ויהא חלקכם רב בזכוי הרבים, ושכרכם כפול מן השמים בזה ובבא כנגד כל אלו שיתחזקו להשכים מעשרה הראשונים, והבאים אחריהם!